

Αθήνα, 15.01.2025

Ερώτηση

προς τους Υπουργούς:

- Κλιματικής Κρίσης & Πολιτικής Προστασίας
 - Εθνικής Άμυνας
 - Υποδομών & Μεταφορών

Θέμα: «Ζητήματα αξιοπιστίας μετεωρολογικών δεδομένων και ασφάλειας πτήσεων από την επικείμενη μεταφορά της ΕΜΥ στο Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας»

Έχει περάσει περισσότερο από ένας χρόνος από την ψήφιση του Νόμου 5075/2023, σύμφωνα με τον οποίο προβλέπεται η μεταφορά της Εθνικής Μετεωρολογικής Υπηρεσίας (ΕΜΥ) από το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας στο Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης & Πολιτικής Προστασίας (ΥΚΚΠΠ).

Ήδη από τη συζήτηση του νομοσχεδίου είχαμε εκφράσει τις έντονες αντιδράσεις μας για την προχειρότητα της κυβέρνησης σε ό,τι αφορά την εν λόγω μεταφορά, γεγονός που αποδεικνύεται στην πράξη, αφού η διαδικασία δεν έχει ακόμα ολοκληρωθεί. Μάλιστα, με σχετική διάταξη τον περασμένο Ιούνιο δόθηκε εξάμηνη παράταση, μέχρι το τέλος του 2024, για την έκδοση της απαιτούμενης δευτερογενούς νομοθεσίας, αλλά και αυτή η καταληκτική ημερομηνία παρήλθε άκαρπη.

Εκτός όμως από την όλη διαδικασία, ήδη από τη συζήτηση του νομοσχεδίου είχαμε εκφράσει την κάθετη αντίθεσή μας για την ίδια τη μεταφορά της ΕΜΥ στο ΥΚΚΠΠ, αφού ήταν προφανές ότι η απόφαση αυτή της κυβέρνησης δεν στηρίζεται σε επιστημονικά κίνητρα, αλλά πολιτικά. Στις πυρκαγιές και τις πλημμύρες του 2023, η ΕΜΥ και το Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών (ΕΑΑ), με τη δημοσιοποίηση των δεδομένων τους, είχαν αναδείξει τις ελλείψεις του κρατικού μηχανισμού. Η κυβέρνηση όμως, όχι μόνο δεν συνεργάστηκε μαζί τους, αλλά αμφισβήτησε και τα επίσημα δεδομένα. Αποτέλεσμα, η εξαγγελία του Πρωθυπουργού για την υπαγωγή των δύο επιστημονικών φορέων στο ΥΚΚΠΠ.

Στην περίπτωση του ΕΑΑ, η ΝΔ, έστω και αργά, έκανε πίσω, αφού με το Νόμο 5164 που ψηφίστηκε λίγο πριν την εκπνοή του 2024, καταργήθηκε η μεταφορά του στο ΥΚΚΠΠ και αυτό θα παραμείνει υπό την εποπτεία της Γενικής Γραμματείας Έρευνας & Καινοτομίας του Υπουργείου Ανάπτυξης.

Δεν ίσχυσε το ίδιο όμως και για την ΕΜΥ, της οποίας οι δραστηριότητες εκτείνονται σε ένα ευρύτατο φάσμα δράσεων κρίσιμου χαρακτήρα, ενώ η έκδοση προειδοποιήσεων για επικίνδυνα καιρικά φαινόμενα, που κυρίως ενδιαφέρει την Πολιτική Προστασία, αποτελεί ένα πολύ μικρό ποσοστό των συνολικών αρμοδιοτήτων της (της τάξης μόλις του 10%).

Το γεγονός αυτό μας υποχρεώνει να επαναλάβουμε ότι αδυνατούμε να καταλάβουμε τη στόχευση της κυβέρνησης, καθώς ο προωθούμενος σχεδιασμός δεν τεκμηριώνεται και δεν αιτιολογείται σε καμία περίπτωση από τις διατάξεις και το σκεπτικό του 5057/23.

Επίσης, προκαλεί έντονη ανησυχία το γεγονός ότι επιλέγεται η οδός των διατάξεων του συγκεκριμένου νόμου, οι οποίες αντιβαίνουν το διεθνές δίκαιο, δημιουργούν εκ του μη όντως ζητήματα αεροπορικής ασφάλειας, αμφισβητούν την ίδια τη δομή της ΕΜΥ και κατ' επέκταση υποσκάπτουν την αυριανή επιχειρησιακή αποτελεσματικότητα του ΥΚΚΠΠ.

Όπως είναι γνωστό, η ΕΜΥ, με απόφαση του Υπουργού Υποδομών Μεταφορών & Δικτύων, έχει οριστεί από τον Απρίλιο του 2012 ως Ο ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟΣ ΠΑΡΟΧΟΣ ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΑΕΡΟΝΑΥΤΙΛΙΑΣ (MetProvider) στον Εναέριο Χώρο του ΑΘΗΝΑΙ FIR/HELLAS UIR, στο πλαίσιο του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού (SES) και υποχρεούται να εφαρμόζει τις απαιτήσεις της σχετικής ευρωπαϊκής νομοθεσίας. Ως Πάροχος, είναι αποδέκτης εσόδων από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για την ασφάλεια της αεροναυτιλίας (EUROCONTROL). Επιπλέον, έχει την ευθύνη της τεχνικής υποστήριξης και πιστοποίησης των μετεωρολογικών οργάνων 53 αεροδρομίων της χώρας, για την ασφάλεια πτήσεων, ενώ έχει και αρμοδιότητες κλιματολογίας, έρευνας και μελέτης του κλίματος, υδρολογίας, όπως επίσης και υποστήριξης της Εθνικής Άμυνας.

Επίσης, η Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας (ΑΠΑ), είναι η κατά τον νόμο 4757/2020 αρμόδια εποπτεύουσα Αρχή επί αεροναυτιλιακών θεμάτων. Σύμφωνα με τις διεθνείς αεροναυτιλιακές οδηγίες, ο Πάροχος δεν επιτρέπεται να υλοποιήσει οποιαδήποτε αλλαγή επηρεάζει το συνδυασμό διαδικασιών, ανθρώπινων πόρων και εξοπλισμού χωρίς να έχει λάβει έγκριση από την ΑΠΑ, γεγονός που σε καμία περίπτωση δεν έχει συμβεί, τόσο κατά την ψήφιση του Νόμου 5075/2023 όσο και κατά τις ενέργειες μεταφοράς της ΕΜΥ, όπου τόσο η ΑΠΑ όσο και το προσωπικό της ΕΜΥ δεν μετέχουν στις όποιες διεργασίες.

Τα προβλήματα που ενέχει η επερχόμενη μεταφορά της ΕΜΥ στο ΥΚΚΠΠ υπογραμμίζει και ο Πανελλήνιος Σύλλογος Εργαζομένων της Υπηρεσίας, σε σχετική «Αναφορά κατάστασης κινδύνου για την ασφάλεια των πτήσεων και την ασφάλεια του επιβατικού κοινού». Ο Σύλλογος επισημαίνει ότι με τις ακολουθούμενες διαδικασίες υπαγωγής της ΕΜΥ στο ΥΚΚΠΠ *«αμφισβητούνται στην πράξη οι προϋποθέσεις διατήρησης της ιδιότητας του παρόχου μετεωρολογικών δεδομένων υπηρεσιών αεροναυτιλίας»*.

Αυτό, διότι με την εν λόγω διαδικασία, μεταξύ άλλων:

- Παρακάμπτονται οι εποπτικές αρμοδιότητες και ο ρόλος της εποπτεύουσας Αρχής Πολιτικής Αεροπορίας (ΑΠΑ).
- Παρακάμπτονται οι ευρωπαϊκοί κανονισμοί αεροναυτιλίας περί Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού και περί διαλειτουργικότητας του ευρωπαϊκού δικτύου διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας.
- Δεν έχει εκπονηθεί επιχειρησιακή μελέτη και μελέτη εκτίμησης κινδύνου για θέματα Εθνικής Άμυνας, Αεροναυτιλίας, Ναυτιλίας και ευρύτερου έργου της ΕΜΥ.
- Με βάση τα δύο σχέδια ΚΥΑ που αφορούν τη μεταφορά της ΕΜΥ στο ΥΚΚΠΠ, η Υπηρεσία καλείται να λειτουργήσει χωρίς νέο ΠΔ - χρησιμοποιώντας 'δάνεια' άρθρα από το ΠΔ του ΥΠΕΘΑ - εντός του ΥΚΚΠΠ, το οποίο δε διαθέτει Οργανισμό Πολιτικού Προσωπικού.
- Ως αποτέλεσμα των παραπάνω, υπάρχει ο κίνδυνος της απώλειας πόρων από το EUROCONTROL.

Όλα αυτά συμβαίνουν ενώ η κίνηση στα ελληνικά αεροδρόμια βαίνει συνεχώς αυξανόμενη, και η μεταφορά μιας υπηρεσίας, όπως η ΕΜΥ, υπό αυτές τις συνθήκες, νομοτελειακά επηρεάζει την αξιοπιστία των παραγόμενων μετεωρολογικών στοιχείων. Υπενθυμίζεται ότι η ΕΜΥ ως ο αποκλειστικός πάροχος, έχει ως πεδίο ευθύνης την αποκλειστική υποστήριξη σε μετεωρολογικά

όργανα, αεροναυτικές διαδικασίες, παρατηρήσεις, προγνώσεις, προειδοποιήσεις κ.ο.κ. του συνόλου των Πολιτικών και Στρατιωτικών Αεροδρομίων της Ελληνικής Επικράτειας.

Το γεγονός αυτό, όπως είναι φυσικό, έχει άμεσο αντίκτυπο στους αποδεκτές των μετεωρολογικών δεδομένων αεροναυτιλίας (Fraport Greece, Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών Α.Ε. (ΔΑΑ), FRONTEX, Ενιαίο Κέντρο Συντονισμού Έρευνας & Διάσωσης (ΕΚΣΕΔ), ΥΠΑ, ΥΠΕΘΑ, ΥΚΚΠΠ κ.α.) και ενδέχεται να οδηγήσει σε λάθος εκτιμήσεις και αποφάσεις στο πεδίο.

Με βάση τα παραπάνω, ερωτώνται οι αρμόδιοι Υπουργοί:

1. Οι προβλέψεις των διατάξεων του άρθρου 20 του Νόμου 5075/2023 και των συνοδών διαπιστωτικών πράξεων, οι οποίες επιφέρουν αλλαγές στην ΕΜΥ σε οργανωτικό, λειτουργικό, διοικητικό και επιχειρησιακό επίπεδο, είναι εναρμονισμένες με τους σχετικούς Εκτελεστικούς Κανονισμούς, το ευρύτερο νομοθετικό πλαίσιο του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού και την κείμενη εγχώρια νομοθεσία;
2. Η μεταφορά της ΕΜΥ στο ΥΚΚΠΠ σταθμίζεται, εποπτεύεται και εγκρίνεται σε όλα τα στάδια της νομοθετικής διαδικασίας από την Αρμόδια Εποπτεύουσα Αρχή (ΑΠΑ);
3. Η μεταφορά της ΕΜΥ στο ΥΚΚΠΠ, η οποία επηρεάζει την διεθνή αεροπορική κοινότητα, είναι γνωστοποιημένη στους εμπλεκόμενους φορείς και εναρμονίζεται με τις Οδηγίες και τις κατευθύνσεις των Διεθνών Οργανισμών ICAO, EASA, WMO, EUROCONTROL κτλ;
4. Τι μέτρα προτίθεστε να λάβετε ώστε να αποσυρθεί το άρθρο 20 του Νόμου 5075/2023, προκειμένου να μην παραβιάζονται οι κοινοτικές Οδηγίες, να μην υπάρξει διασάλευση της αεροναυτιλιακής ασφάλειας και να συνεχιστεί ομαλά η μετεωρολογική υποστήριξη του ΥΚΚΠΠ;

Οι ερωτώντες Βουλευτές,
Πέρκα Θεοπίστη (Πέτη)

Αναγνωστοπούλου Αθανασία (Σία)
Ζεϊμπέκ Χουσεϊν
Ηλιόπουλος Αθανάσιος (Νάσος)
Τζούφη Μερόπη
Τσακαλώτος Ευκλείδης
Φερχάτ Οζγκιούρ
Φωτίου Θεανώ